

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 118/2016-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. februára 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošikovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť Medzinárodnej investičnej banky, Ulica Mashy Poryvaevoy 7, 107078 Moskva, Ruská federácia, zastúpenej FUTEJ & Partners, s. r. o., Advokátska kancelária, Radlinského 2, Bratislava, konajúca prostredníctvom konateľ a advokáta JUDr. Daniela Futeja, CSc., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 CoKR 81/2015 z 29. septembra 2015 a uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 8 R 2/2014 z 20. októbra 2015, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť Medzinárodnej investičnej banky p r i j í m a na ďalšie konanie.

2. Vykonateľnosť uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 CoKR 81/2015 z 29. septembra 2015 a uznesenia Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 8 R 2/2014 z 20. októbra 2015 o d k l a d á do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci samej.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. decembra 2015 doručená sťažnosť Medzinárodnej investičnej banky, Ulica Mashí Poryvaevoy 7, 107078 Moskva, Ruská federácia (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 CoKR 81/2015 z 29. septembra 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8 R 2/2014 z 20. októbra 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v pozícii navrhovateľa (resp. veriteľa) sa návrhom doručeným okresnému súdu 4. júla 2014 domáhal povolenia reštrukturalizácie dlžníka – obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „dlžník“ alebo „úpadca“).

Okresný súd uznesením sp. zn. 8 R 2/2014 z 15. júla 2014 začal reštrukturalizačné konanie voči dlžníkovi a následne uznesením sp. zn. 8 R 2/2014 zo 4. augusta 2014 povolil reštrukturalizáciu dlžníka. Do funkcie reštrukturalizačného správcu bola ustanovená spoločnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], značka správcu S 1267 (ďalej len „správca“).

Uznesením sp. zn. 8 R 2/2014 z 5. novembra 2014 okresný súd zastavil reštrukturalizačné konanie voči dlžníkovi, začal konkurzné konanie na majetok dlžníka, vyhlásil konkurz na majetok dlžníka a do funkcie správcu ustanovil [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], značka správcu S 1664 (ďalej len „správkyňa“).

Okresný súd zároveň predmetným uznesením uložil ustanovenej správkyňi vypracovať a predložiť v lehote 15 dní od ustanovenia do funkcie podrobnú písomnú správu o stave zisťovania a zabezpečovania majetku úpadcu a vykonaných úkonoch, najmä o stave súpisu a zoznamu pohľadávok, v lehote 35 dní od ustanovenia do funkcie druhú podrobnú

písomnú správu, v lehote 50 dní od ustanovenia do funkcie tretiu podrobnú písomnú správu o týchto skutočnostiach a v lehote najneskôr 5 dní pred konaním prvej schôdze veriteľov štvrtú podrobnú písomnú správu o týchto skutočnostiach, uložil jej bez zbytočného odkladu informovať o vyhlásení konkurzu známych veriteľov dlžníka, ktorí majú trvalé bydlisko alebo registrované sídlo v iných členských štátoch Európskej únie ako v Slovenskej republike v súlade s čl. 40 Nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní, vyzval veriteľov úpadcu, aby si prihlásili svoje pohľadávky v lehote 45 dní od vyhlásenia konkurzu, a dal veriteľom poučenie podľa príslušných ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 7/2005 Z. z.“).

Uznesenie okresného súdu sp. zn. 8 R 2/2014 z 5. novembra 2014 bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 217/2014 z 12. novembra 2014 a právoplatnosť nadobudlo 13. novembra 2014.

Na základe sťažnosti sťažovateľa podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd odložil vykonateľnosť uznesenia okresného súdu z 5. novembra 2014 a následne nálezom sp. zn. II. ÚS 867/2014 z 10. marca 2015 rozhodol, že predmetným uznesením okresného súdu boli porušené jeho základné práva podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd uznesenie okresného súdu z 5. novembra 2014 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Dňa 27. marca 2015 správca doručil okresnému súdu návrh na určenie nového člena veriteľského výboru v súlade s § 127 ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z. Poukázal na to, že počet členov veriteľského výboru klesol pod zákonom ustanovenú hranicu troch členov.

Sťažovateľ v sťažnosti tiež uvádza, že 7. novembra 2014 správcovi doručili podanie dvaja veritelia dlžníka – p. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], ktorým správcovi oznámili, že im zaniklo postavenie veriteľa ako účastníka reštrukturalizačného konania z dôvodu zániku prihlásenej pohľadávky.

Dňa 27. marca 2015 sťažovateľ svojím podaním doručeným okresnému súdu oznámil, že odstupuje z funkcie člena veriteľského výboru. Prihliadol aj na právny názor okresného súdu, ktorý ho nepovažoval za „*platného člena veriteľského výboru*“ napriek tomu, že sťažovateľ stále zastával názor, že členstvo vo veriteľskom výbore mu vzniklo zo zákona podľa § 127 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z.

Dňa 15. apríla 2015 doručil okresnému súdu podanie ďalší veriteľ – Slovenská republika prostredníctvom krajského súdu (justičnej pokladnice) – ktorým oznámil, že *«došlo k úhrade vymáhanej súdnej pohľadávky prihlásenej do reštrukturalizácie dlžníka v plnej výške treťou osobou inou než dlžník, z dôvodu čoho justičná pokladnica podľa jej názoru už nie je účastníkom reštrukturalizačného konania a nemôže byť ani členom veriteľského výboru.*

Podaním zo dňa 21. apríla 2015 sťažovateľ následne upozornil okresný súd..., kedy z reštrukturalizácie dlžníka odstúpili traja veritelia dlžníka, pričom v nej zostali iba dvaja ďalší veritelia s hlasovacími právami ([REDACTED], [REDACTED]), že sťažovateľ bol informovaný, že justičnej pokladnici, ktorá pôvodne súhlasila s vymenovaním za člena veriteľského výboru, zaniklo postavenie veriteľa v reštrukturalizácii, a teda sa nemôže stať členom veriteľského výboru... Zo šetrenia sťažovateľa vyplynulo, že pohľadávku justičnej pokladnice údajne uhradila v hotovosti neznáma osoba tak povediac „z ulice“, bez preukázania vzťahu k veci, bez súhlasu dlžníka, a bez toho aby žiadala o nástupníctvo do práv justičnej pokladnice ako pôvodného veriteľa. Sťažovateľ zároveň upovedomil okresný súd, že v kontexte týchto okolností súhlasí s jeho prípadným určením za tretieho člena veriteľského výboru dlžníka.

Vzhľadom na plynúce zákonné lehoty sa dňa 30. apríla 2015 konalo zasadnutie veriteľského výboru v dvojčlennom zložení ([REDACTED] a [REDACTED]), pričom veriteľský výbor predložený návrh plánu v tomto znení schválil, pričom tak učinil v zákonných lehotách z dôvodu, že ani v tom čase nebol zo strany okresného súdu určený 3. člen veriteľského výboru. Dôvodom takéhoto postupu bola skutočnosť, že striktnie trvať na 3. členovi veriteľského výboru pokiaľ ho okresný súd odmieta určiť resp. nie je možné objektívne určiť, je prílišný formalizmus zo strany súdu I. stupňa, najmä ak z pohľadu

schválenia plánu by bol tento schválený vo veriteľskom výbore bez ohľadu na to, či by bol 3. člen určený alebo nebol určený.

Dňa 5. júna 2015 sa konala schvaľovacia schôdza, ktorá jednomyselne schválila predložený návrh reštrukturalizačného plánu dlžníka.

Uznesením súdu I. stupňa zo dňa 03. 06. 2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12. 06. 2015, súd I. stupňa určil, že Justičná pokladnica nie je účastníkom reštrukturalizačného konania. Súd I. stupňa zastáva názor, že nie je možné účinne vziať späť späťvzatie a zároveň súd I. stupňa návrh správcu na určenie 3. člena VV zamietol.».

Následne bol okresnému súdu predložený návrh dlžníka na potvrdenie reštrukturalizačného plánu, o ktorom rozhodol okresný súd tak, že ho uznesením sp. zn. 8 R 2/2014 z 22. júna 2015 zamietol. Podľa sťažovateľa okresný súd zamietol predložený návrh reštrukturalizačného plánu z dôvodu „neurčitosti a nezrozumiteľnosti plánu“, ako aj z dôvodu „že v procese prípravy reštrukturalizačného plánu sa vyskytla vada, nakoľko tento nebol schválený veriteľským výborom z dôvodu, že veriteľský výbor nebol platne kreovaný, keďže sa jeho počet podľa názoru okresného súdu znížil pod 3 (hoci justičná pokladnica ako i sťažovateľ písomne prejavili... záujem opätovne sa stať členom veriteľského výboru – navyše v prípade sťažovateľa bolo toto členstvo vo výbore dané ex lege s poukazom na § 127 ods. 2 ZKR), čím s poukazom na § 127 ods. 1 podľa názoru okresného súdu zanikla pôsobnosť veriteľského výboru“.

Proti uzneseniu okresného súdu z 22. júna 2015 podal správca odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením z 29. septembra 2015 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil.

Následne okresný súd napadnutým uznesením č. k. 8 R 2/2014-3459 z 20. októbra 2015 zastavil reštrukturalizačné konanie na majetok dlžníka, začal na jeho majetok konkurzné konanie a vyhlásil konkurz. Za správcu dlžníka ustanovil [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ].

Okresný súd zároveň predmetným uznesením uložil ustanovenému správcovi vypracovať a predložiť v lehote 15 dní od ustanovenia do funkcie podrobnú písomnú správu o stave zisťovania a zabezpečovania majetku úpadcu a vykonaných úkonoch, najmä o stave súpisu a zoznamu pohľadávok, v lehote 35 dní od ustanovenia do funkcie druhú podrobnú písomnú správu, v lehote 50 dní od ustanovenia do funkcie tretiu podrobnú písomnú správu o týchto skutočnostiach a v lehote najneskôr 5 dní pred konaním prvej schôdze veriteľov štvrtú podrobnú písomnú správu o týchto skutočnostiach, uložil mu bez zbytočného odkladu informovať o vyhlásení konkurzu známych veriteľov dlžníka, ktorí majú trvalé bydlisko alebo registrované sídlo v iných členských štátoch Európskej únie ako v Slovenskej republike v súlade s čl. 40 Nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní, vyzval veriteľov úpadcu, aby si prihlásili svoje pohľadávky v lehote 45 dní od vyhlásenia konkurzu, a dal veriteľom poučenie podľa príslušných ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z.

Podľa sťažovateľa sú právne závery krajského súdu arbitrárne a zjavne neodôvodnené, preto nie sú ústavne udržateľné. Z týchto hľadísk je preto potrebné, aby ústavný súd tieto právne závery preskúmal, „*keďže zo strany okresného súdu a krajského súdu nebol rešpektovaný záväzný ústavný príkaz minimalizovať formalistický výklad práva. Konkrétne sa jedná o nasledujúce závery:*

(i) spriaznený veriteľ sa nemôže stať členom veriteľského výboru podľa § 127 ods. 2 ZKR (ex lege);

(ii) veriteľský výbor nebol riadne zvolený, keďže mal podľa názoru krajského súdu iba dvoch členov z radov nespriaznených veriteľov, a tým jeho pôsobnosť v reštrukturalizácii zanikla, z dôvodu čoho návrh reštrukturalizačného plánu nebol vôbec schválený vo veriteľskom výbore.“

Pokiaľ ide o možnosť spriazneného veriteľa byť členom veriteľského výboru, sťažovateľ uvádza túto argumentáciu:

«Z dikcie ustanovenia § 126 ods. 3 štvrtej vety ZKR bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že obmedzenie sa vzťahuje iba na prípady, kedy sa spriaznený veriteľ stáva členom veriteľského výboru na základe voľby na schôdzi veriteľov. Z citovaného ustanovenia

nevyplýva, že by bolo možné rozširovať jeho aplikáciu na prípady, kedy členstvo vzniká zo zákona alebo z rozhodnutia súdu.

Ustanovenie § 127 ods. 2 ZKR jednoznačne ustanovuje, že „členom veriteľského výboru je vždy veriteľ, ktorý podal návrh na povolenie reštrukturalizácie“. Máme za to, že slovo vždy sa v právnom poriadku používa na vylúčenie pochybností o tom, že určitá norma platí za akýchkoľvek okolností a má teda prednosť pred inými normami, ktoré neobsahujú výslovnú derogáciu... Podľa § 127 ods. 2 ZKR teda sťažovateľ 1 mal byť (vždy) členom veriteľského výboru, pretože bol podal návrh na povolenie reštrukturalizácie. Okresný súd vyložil tretiu vetu § 126 ods. 3 ZKR, ktorá však *expressis verbis* postihuje inú situáciu (konkrétne voľbu členov veriteľského výboru, nie vznik členstva *ex lege*) ako derogáciu jednoznačne a „paušálne“ formulovanej normy § 127 ods. 2 ZKR. Takýto výklad je podľa nášho názoru arbitrárny a z ústavného hľadiska neudržateľný.

... Obmedzenie v § 126 ods. 3 štvrtej vete bolo do ZKR vložené novelou č. 348/2011 Z. z. účinnou od 1. januára 2012. Cieľom prijatej zmeny bolo podľa dôvodovej správy „obmedziť ovplyvňovanie reštrukturalizačného konania spriaznenými veriteľmi“ V čase prijímania uvedenej novely ZKR obsahoval identické ustanovenia o členstve vo veriteľskom výbore na základe zákona (§ 127 ods. 2 ZKR) a na základe rozhodnutia súdu (§ 127 ods. 3 ZKR) ako obsahuje aj v súčasnosti, napriek tomu sa novela týchto ustanovení vôbec nedotkla. Z uvedeného vyplýva, že novozavedené obmedzenie sa malo týkať výlučne nemožnosti spriaznených veriteľov byť volení do veriteľského výboru na schôdzi veriteľov. Zákonodarca mal však podľa všetkého v úmysle ponechať spriazneným veriteľom právo stať sa členmi veriteľského výboru na základe zákona alebo z rozhodnutia súdu. Uvedený záver zodpovedá aj vyššie citovanej dôvodovej správe, v ktorej sa uvádza, že zákonodarca mal v úmysle „obmedziť“ ovplyvňovanie reštrukturalizačného konania spriaznenými veriteľmi a nie ho úplne vylúčiť.

Z uvedeného vyplýva, že použitie obmedzenia na prípady, kedy členstvo vo veriteľskom výbore vzniká *ex lege*, nie je prípustné ani analogicky, nakoľko by takýto výklad bol v rozpore s úmyslom zákonodarcu. Súd preto § 126 ods. 3 štvrtej vety ZKR aplikoval na prípady, kedy členstvo vo veriteľskom výbore vzniká zo zákona, *contra legem* a ním vyvodený záver uvedený vyššie je zjavne nedôvodný a arbitrárny.»

Sťažovateľ následne namieta právny záver krajského súdu, podľa ktorého veriteľský výbor nebol riadne zvolený, pretože mal len dvoch členov. Schválenie reštrukturalizačného plánu dvojčlenným veriteľským výborom je preto podľa krajského súdu v skutočnosti jeho neschválením. Sťažovateľ v tejto súvislosti poukazuje na to, že okresný súd svojím postupom spôsobil uvedený stav, pretože „odmietol napriek žiadosti správcu určiť 3. člen veriteľského výboru či už sťažovateľa (napriek výslovnej žiadosti sťažovateľa zo dňa 21. apríla 2015), a zároveň odmietol určiť za tretieho člena veriteľského výboru dokonca štátnu inštitúciu v podobe justičnej pokladnice, ktorá súd v apríli 2015 upovedomila o skutočnosti, že bola uvedená do omylu konaním tretej osoby, ktorá nezákonne bez súhlasu dlžníka uhradila pohľadávku justičnej pokladnice...

V tejto súvislosti uvádzame, že máme i naďalej zato, že v rámci reštrukturalizácie bol platne kreovaný trojčlenný veriteľský výbor v zložení sťažovateľ, [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]. Keďže však podľa ústavným súdom zrušeného rozhodnutia konkurzného súdu zo dňa 05. 11. 2014 o konverzii reštrukturalizácie na konkurz bola podľa názoru konkurzného súdu účasť sťažovateľa vo veriteľskom výbore sporná, veriteľ MIB v snahe v dobrej viere ústretovo riešiť situáciu odstúpil z funkcie člena veriteľského výboru, aby uvoľnil miesto vo veriteľskom výbore inému veriteľovi. Súčasne tiež požiadal súd o vymenovanie nového 3. člena veriteľského výboru. Následne však za zvláštnych okolností (rovnako ako predtým ohľadom veriteľa [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]) bolo takémuto inému veriteľovi (Justičnej pokladnici) plnené treťou neznámou osobu, čím postavenie takéhoto veriteľa, ako účastníka reštrukturalizačného konania bolo spochybnené, pričom súd sa so skutočnosťou, že mu postavenie účastníka zaniklo rozhodnutím zo dňa 03. 06. 2015 stotožnil. Sťažovateľ v nadväznosti nato opakovane vyjadril svoj súhlas s opätovným ustanovením za člena veriteľského výboru. Iný veriteľ, ktorý by mohol byť vymenovaný za člena veriteľského výboru, už v predmetnej reštrukturalizácii nevystupuje. Preto máme nepochybne zato, že... existuje, resp. existovala objektívna nemožnosť doplniť veriteľský výbor, resp. ak tu taká možnosť bola súd nepostupoval podľa § 127 ods. 3 ZKR, o čo bol správcom, sťažovateľom, ako aj členmi veriteľského výboru opakovane požiadaný. V prípade, že tu bola objektívna možnosť určiť tretieho člena veriteľského výboru máme za to, že skutočnosť, že tak konajúci súd neurobil, napriek zákonnému príkazu vyjadrenému v § 127 ods. 3 ZKR tak urobiť, nemôže byť dôvodom na zamietnutie plánu. Domnievame sa, že v tomto kontexte striktnie

trvať na 3. členovi veriteľského výboru pokiaľ ho samotný okresný súd odmieta určiť, je prílišný formalizmus zo strany súdu I. stupňa vytknutý nálezhom ústavného súdu v tomto istom konaní č. k. II. ÚS 867/2014-86.

K otázke dvojčlennosti veriteľského výboru vytknutej krajským súdom ďalej uvádzame, že v rámci podnikateľského prostredia v SR existuje množstvo spoločností, ktoré majú len dvoch veriteľov (napr. často práve realitné projektové spoločnosti, ktorých veritelia sú financujúca banka a generálny dodávateľ stavby). Zároveň zo žiadneho ustanovenia ZKR alebo iného právneho predpisu nevyplýva, že by títo dlžníci mali byť paušálne vylúčení z možnosti riešiť svoj úpadok alebo hroziaci úpadok prostredníctvom inštitútu reštrukturalizácie. Práve naopak, zákonodarca v oboch skutkových podstatách úpadku podľa § 3 ods. 2 a 3 ZKR výslovne ustanovuje minimálny počet pre úpadok dvoch veriteľov. Zákonodarca teda zjavne zamýšľal umožniť reštrukturalizáciu aj tých dlžníkov, ktorí majú dvoch veriteľov. Máme za to, že použitý výklad v odôvodnení uznesenia súdu je v rozpore s takýmto zámerom zákonodarcu, nakoľko takýto výklad fakticky upravuje, že ak má veriteľský výbor dvoch členov a objektívne nie je možné určiť tretieho člena veriteľského výboru, je potrebné reštrukturalizačný plán zamietnuť. Takýto výklad však paušálne vylučuje úspešnú reštrukturalizáciu v prípade všetkých dlžníkov, ktorí sú v úpadku ale majú len dvoch nespriaznených veriteľov. Máme za to, že takýto výklad neobstojí najmä vzhľadom na základné vymedzenie predmetu ZKR vyjadrené v § 1 ZKR v spojení s vymedzením úpadku v § 3 ZKR...

V každom prípade, z pohľadu rešpektovania ZKR predpísaného kvóra a väčšiny potrebnej na schválenie plánu v prípade trojčlenného veriteľského výboru (2 z 3 veriteľov prítomný a aspoň dvaja veritelia z dvoch prítomných hlasujúcich za prijatie návrh reštrukturalizačného plánu) bol tento schválený vo veriteľskom výbore dňa 30. apríla 2015 bez ohľadu na to, či v danom čase bol 3. člen veriteľského výboru okresným súdom určený alebo nebol určený.

... posudzovanie otázky, či v danej veci môže byť pripustená existencia dvojčlenného veriteľského výboru vo svetle citovanej judikatúry ÚS SR obzvlášť v prípade, pokiaľ z faktického hľadiska v zásade nie je relevantné, či veriteľský výbor má dvoch alebo troch členov..., prípadne ak z objektívnych dôvodov nie je možné určiť tretieho člena veriteľského výboru, považujeme takúto otázku za formálnu, nie vecnú. Preto pokiaľ by aj súdy dospeli

k záveru, že plán nemohol byť schválený iba dvojčlenným veriteľským výborom, v okolnostiach daného prípadu máme za to, že nemožno takúto skutočnosť hodnotiť ako porušenie, ktoré má podstatný charakter v intenciách § 154 ods. 1 písm. a) ZKR, obzvlášť pokiaľ z judikatúry ÚS SR nepochybne vyplýva, že podstatné je sledovať šetrnejší charakter reštrukturalizácie oproti konkurzu, pričom tomuto hľadisku má byť podrobený aj výklad procesných pravidiel reštrukturalizácie.“

Podľa sťažovateľa tiež nie je zrejmé, záujmy akých veriteľov chránil okresný súd a krajský súd, keď v čase ich rozhodovania všetci veritelia oprávnení hlasovať hlasovali za reštrukturalizačný plán. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ tvrdí, že napadnutým uznesením krajského súdu a napadnutým uznesením okresného súdu bolo porušené aj základné právo sťažovateľa podľa čl. 20 ústavy a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Sťažovateľ v súvislosti s týmto tvrdením uvádza:

„Vyhlásenie konkurzu sťažovateľa 1 de facto zbavuje hodnoty obchodného podielu, ktorý má v dlžníkovi, keďže sťažovateľ bude v konkurze disponovať procesným režimom podriadeného veriteľa v kontexte novely ZKR účinnnej od 1. 1. 2012, ktorá vykazuje znaky pravej retroaktivity, keďže neobsahuje prechodné ustanovenia a sťažovateľ by ani vzdaním sa obchodného podielu v [REDAKOVANÉ] pre účinnosťou novely nestratil status podriadeného veriteľa, ktorým je podľa novely každý veriteľ, ktorý je alebo v minulosti bol spriaznenou osobou s dlžníkom. Okrem toho, v konkurze pravdepodobne dôjde k nižšiemu rozsahu uspokojenia pohľadávok sťažovateľa voči dlžníkovi a dôjde tak k ukráteniu pohľadávok sťažovateľa oproti plánovanému uspokojeniu v reštrukturalizácii.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„... Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý súdny proces a účinný prostriedok nápravy podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... a právo na rovnosť účastníkov súdneho konania podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru... a právo vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a

l. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu... uznesením Krajského súdu v Bratislave z 29. septembra 2015, č. k. 1 CoKR/81/2015-3451 a uznesením Okresného súdu Bratislava I z 20. októbra 2015 č. k. 8 R/2/2014-3459 porušené bolo.

... Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 29. septembra 2015, č. k. 1 CoKR/81/2015-3451 a uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 20. októbra 2015 č. k. 8 R/2/2014-3459 zrušuje a vracia vec Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

... Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania na účet právneho zástupcu sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažovateľ tiež navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu sp. zn. 1 CoKR 81/2015 z 29. septembra 2015 a napadnutého uznesenia okresného súdu sp. zn. 8 R 2/2014 z 20. októbra 2015 do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

II.1 K prijatiu sťažnosti na ďalšie konanie

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov konania.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto

ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa návrh neodložil alebo neodmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistil, že sťažnosť spĺňa ústavou a zákonom o ústavnom súde ustanovené predpoklady na jej prijatie na ďalšie konanie, a preto podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, že sťažnosť prijal na ďalšie konanie (bod 1 výroku tohto uznesenia).

II.2 K návrhu na vydanie dočasného opatrenia

Sťažovateľ sa tiež domáha, aby ústavný súd dočasným opatrením odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu z 29. septembra 2015 a napadnutého uznesenia okresného súdu z 20. októbra 2015 do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Tento návrh sťažovateľ odôvodňuje takto:

„Po prvé, táto sťažnosť má relevantnú a nezanedbateľnú nádej na úspech...

Po druhé, výkon napadnutého uznesenia by nebolo možné navrátiť do pôvodného stavu. Vyhlásenie konkurzu zásadným spôsobom mení právny status dlžníka, pričom tento nový stav znamená pre úpadcu nezvratný následok v podobe faktického ukončenia existencie dlžníka a jeho podnikateľskej činnosti, a teda má pre dlžníka likvidačný charakter...

K nezvratným dôsledkom však dochádza nielen pre samotného dlžníka, ale tak isto aj pre jeho spoločníkov a veriteľov. Podľa ústavného súdu nie je sporné, že reštrukturalizácia je šetrnejšia než konkurz... Z hľadiska spoločníkov dlžníka tak nedochádza k úplnému znehodnoteniu ich majetkových účastí a z hľadiska veriteľov

dochádza k väčšej miere uspokojenia. Okrem toho v reštrukturalizácii obchodní partneri dlžníka nestrácajú možnosť ďalšej spolupráce s dlžníkom po ozdravení.

Akonáhle dôjde v rámci konkurzu k speňaženiu majetku, bude podnikateľská činnosť dlžníka definitívne a neobnoviteľne ukončená. Majetkové účasti spoločníkov budú nenávratne znehodnotené a pohľadávky veriteľov budú uspokojené v menšej miere, ako by boli v reštrukturalizácii. Vyhlásenie konkurzu je preto ujmou, ktorú po prípadnom zrušení napadnutého uznesenia nebude možné vrátiť do pôvodného stavu.

Po tretie, vhodnosť odkladu vykonateľnosti vyplýva aj z pomeru nepriaznivých následkov na strany sporu. V prípade neodloženia vykonateľnosti sú následky pre sťažovateľa, dlžníka ako aj všetkých ostatných veriteľov a spoločníkov dlžníka ďalekosiahle a nezvratné. Naopak v prípade odkladu vykonateľnosti nedochádza k ujme. Ak naša sťažnosť nebude úspešná a v konečnom dôsledku má dôjsť k speňaženiu majetku dlžníka v rámci konkurzu, môže k takémuto speňaženiu dôjsť aj s oneskorením. Neexistuje teda žiadny dôležitý verejný záujem na okamžitom konkurze dlžníka.“

Podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení a odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak to nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu neznamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám pri odložení vykonateľnosti; najmä uloží orgánu, ktorý podľa sťažovateľa porušil základné práva alebo slobody sťažovateľa, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.

Podľa § 52 ods. 3 zákona o ústavnom súde dočasné opatrenie zaniká najneskoršie právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej, ak ústavný súd nerozhodne o jeho skoršom zrušení.

Podľa § 52 ods. 4 zákona o ústavnom súde dočasné opatrenie možno zrušiť aj bez návrhu, ak pominú dôvody, pre ktoré sa nariadilo.

Ústavný súd preskúmal návrh sťažovateľa na odloženie vykonateľnosti právoplatného uznesenia krajského súdu sp. zn. 1 CoKR 81/2015 z 29. septembra 2015 a napadnutého uznesenia okresného súdu sp. zn. 8 R 2/2014 z 20. októbra 2015 a dospel k záveru, že tento návrh nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a spĺňa aj ďalšie podmienky ustanovené v § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto uznesenia.

Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd pripomína, že obdobným spôsobom rozhodol aj vo veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 8/2013, ktorá je s touto z právneho hľadiska porovnateľná, a tiež aj vo veci skoršej sťažnosti sťažovateľa vedenej pod sp. zn. II. ÚS 867/2014.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2016